

महाराष्ट्र शासन – जलसंपदा विभाग

पुणे प्रादेशिक निवड समिती, पुणे

गट-क मधील सरकारी परीक्षा सन 2011

प्रश्नपत्रिकेचा कोड

A

वरीष्ठ सर्वेक्षण सहाय्यक / प्रयोगशाळा सहाय्यक पदासाठी प्रश्नपत्रिका.

आसन क्रमांक

दिनांक : 26/02/2012

वेळ : 11.00 ते 13.00

एकूण गुण : 180

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 (२) विशिष्ट क्रमांक छापलेली उत्तरपत्रिका स्वतंत्रपणे पुरविण्यात येईल.
 (३) सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी 2 गुण आहेत.
 (४) प्रश्नपत्रिकेतील सर्व अंक इंग्रजीमध्ये आहेत.

लेखी परीक्षा

- प्रश्न क्र. 1 : हुतात्मा दिन या दिवशी साजरा केला जातो.
 (A) 30 जानेवारी (B) 14 एप्रिल
 (C) 2 ऑक्टोबर (D) 14 नोव्हेंबर
- प्रश्न क्र. 2 : देशाच्या संरक्षण व्यवस्थेच्या सर्वोच्च पदी असतात.
 (A) पंतप्रधान (B) संरक्षणमंत्री
 (C) राष्ट्रपती (D) लष्कर प्रमुख
- प्रश्न क्र. 3 : महाराष्ट्रात 'पंचायती राज' पध्दती रोजी सुरु झाली.
 (A) 1 मे 1960 (B) 15 ऑगस्ट 1947
 (C) 26 जानेवारी 1950 (D) 1 मे 1962
- प्रश्न क्र. 4 : नर्मदा व तापी नदीच्या मधील पर्वताचे नांव हे आहे.
 (A) विध्य (B) सातपुडा
 (C) सातमाळा (D) अंजिठा
- प्रश्न क्र. 5 : उल्कापातामुळे या सरोवराची निर्मिती झाली आहे.
 (A) चिल्का (B) सांभार
 (C) लोणार (D) पुलिकात
- प्रश्न क्र. 6 : आंतरराष्ट्रीय संकेतानुसार प्रत्येक नकाशात दिशा दर्शविली जाते.
 (A) पश्चिम (B) पूर्व
 (C) दक्षिण (D) उत्तर

- प्रश्न क्र. 7 : वैतरणा नदीच्या मुखावर समुद्रालगत असणारा किल्ला हा आहे.
- (A) अर्नाळा (B) पळसगड
 (C) मुरुड जंजिरा (D) वसई
- प्रश्न क्र. 8 : या समाज सुधारकांचा गैरव 'आद्य समाज सुधारक' या शब्दात केला जातो.
- (A) राजा राम मोहन रॉय (B) स्वामी विवेकानंद
 (C) स्वामी दयानंद सरस्वती (D) इश्वरचंद्र विद्यासागर
- प्रश्न क्र. 9 : क्हीजन इंडिया 2020 व इग्नायटेड माईडृस या पुस्तकाचे लेखक कोण?
- (A) आर.के.नारायण (B) डॉ. ए.पी.जे.अब्दुल कलाम
 (C) डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन (D) आर.व्यंकटरामण
- प्रश्न क्र. 10 : 'भारताचे पितामह' या शब्दात कोणाचा गैरव केला जातो?
- (A) लोकमान्य टिळक (B) महात्मा गांधी
 (C) दादाभाई नौरोजी (D) लाला लजपतराय
- प्रश्न क्र. 11 : राष्ट्रपतींना भारतीय घटनेतील कोणत्या कलमाच्या आधारे, घटक राज्यातील घटनात्मक यंत्रणा कोसळल्यामुळे, आणीबाणीच्या परिस्थिती घोषित करता येते?
- (A) कलम 356 (B) कलम 360
 (C) कलम 352 (D) कलम 370
- प्रश्न क्र. 12 : घटनेने राज्यसभेची सदस्य संख्या इतकी निश्चित केली आहे.
- (A) 232 (B) 588
 (C) 250 (D) 78
- प्रश्न क्र. 13 : भोपळा, केळी, ज्वारी, द्राक्षे व हरभरा आकारमानाच्या क्रमाने लावल्यास मधोमध काय असेल?
- (A) द्राक्षे (B) ज्वारी
 (C) केळी (D) यापैकी नाही.
- प्रश्न क्र. 14 : ठीक 5 वाजून 15 मिनीटे झाली असता तास काटा व मिनीट काटा यामधील कोन किती असतो?
- (A) जवळपास 60^0 (B) जवळपास 50^0
 (C) जवळपास 67^0 (D) जवळपास 40^0
- प्रश्न क्र. 15 : रस्त्यावरच्या सिंगलमध्ये असणा-या दिव्यांचा चढता क्रम असा असतो.
- (A) लाल, पिवळा व हिरवा (B) हिरवा, पिवळा व लाल
 (C) पिवळा, हिरवा व लाल (D) लाल, पांढरा व हिरवा

- प्रश्न क्र. 16 : रिकाम्या जागी योग्य अंक भरा.
 2,7,14,23,34, , 62.
- (A) 45 (B) 47
 (C) 39 (D) 38
- प्रश्न क्र. 17 : गोपीच्या बायकोचा भाऊ म्हणजे माझे वडील, तर गोपी माझा कोण?
- (A) आत्याचा नवरा. (B) मुलगा
 (C) भाऊ (D) काका
- प्रश्न क्र. 18 : 30 एप्रिल रोजी रविवार असल्यास 31 मे रोजी कोणता वार येईल?
- (A) बुधवार (B) गुरुवार
 (C) शुक्रवार (D) मंगळवार
- प्रश्न क्र. 19 : अ, ब, क, ड व्यक्तींच्या पगाराची सरासरी 10,000 आहे. प्रत्येकास 2:4:6:8 या प्रमाणात पगार आहे, तर 'क' व्यक्तीचा पगार किती असेल.
- (A) 3000 (B) 8000
 (C) 6000 (D) 12000
- प्रश्न क्र. 20 : सिंधू : सतलज :: ? : यमुना
- (A) महानदी (B) गोदावरी
 (C) कालीगंगा (D) गंगा
- प्रश्न क्र. 21 : 5 : 30 :: 7 : ?
- (A) 27 (B) 70
 (C) 56 (D) 60
- प्रश्न क्र. 22 : जर सांकेतीक भाषेत $888 = 456$ तर $999 =$
- (A) 765 (B) 567
 (C) 555 (D) 666
- प्रश्न क्र. 23 : जर सांकेतीक भाषेत 'चरक' हा 'छ्छललखख' असा लिहीतात, तर त्याच भाषेत 'गरम' हा शब्द कसा लिहाल?
- (A) ययघघलल (B) घघललयय
 (C) ललघघयय (D) गगरमम
- प्रश्न क्र. 24 : विद्यार्थ्याच्या रांगेत सचिनचा क्रमांक डावीकडून 11 व उजवीकडून 7 वा आहे, तर त्या रांगेत एकूण किती विद्यार्थी आहेत?
- (A) 19 (B) 16
 (C) 17 (D) 18
- प्रश्न क्र. 25 : खालील पैकी कोणत्या महिन्यात तीन वार पाच वेळा येतात?
- (A) फेब्रुवारी 2004 (B) एप्रिल 2005
 (C) सप्टेंबर 2006 (D) या पैकी नाही.

खालील कविता वाचून प्रश्न क्रमांक 26 ते 30 चे योग्य पर्याय ओळखा.

उभा दारी कर लावुनी कपाळा
 दीन शेतकरी दाबुनी उमाळा,
 दूत दाराशी पुकारी लिलाव,
 शब्द कसले ते - घणाचेच घाव ।
 पोसलेले प्राशून रक्त दाणे
 उडुनि जाती क्षणि पाखरांप्रमाणे
 निघत मागुनि बाजले आणि थाळी,
 गाडग्यांची ये अखेरीस पाळी !
 वस्तुवस्तुवर घालुनिया धाड
 करित घटकेतच झोपडे उजाड !
 स्तब्ध बाजूला बसे घरधनीण
 लाल डोक्यांतील आटले उद्धाण,
 भुके अर्भक अन् कवळुनी उरास
 पदर टाकुनि त्या घेर्ई पाजण्यास
 ऊर उघडे ते तिचे न्याहळोनी
 थोर थैलितिल बाजवीत नाणी -
 "आणि ही रे!" पुसतसे सावकार,
 उडे हास्याचा चहुकडे विखार !

प्रश्न क्र. 26 : या कवितेत कशाचे वर्णन केले आहे?

(A) शेतक-याचे	(B) शेतक-याच्या गरीबीचे
(C) शेतक-याच्या लिलावाचे	(D) यापैकी एकही नाही.

प्रश्न क्र. 27 : लिलावामधे शेवटची पाळी कोणाची होती?

(A) बाजले	(B) थाळी
(C) गाडगे	(D) यापैकी एकही नाही.

प्रश्न क्र. 28 : या कवितेत घरधनीण हा शब्द कोणाकरीता वापरला आहे?

(A) शेतक-याची आई	(B) शेतक-याची बायको
(C) शेतक-याची मुलगी	(D) यापैकी एकही नाही.

प्रश्न क्र. 29 : या कवितेत कोणता रस आला आहे?

(A) वीर	(B) करुण
(C) शांत	(D) हास्य

प्रश्न क्र. 30 : शब्द कसले ते - घणाचेच घाव, या काव्यपंक्तीत कोणता अलंकार आला आहे?

(A) उपमा	(B) अपन्हुती
(C) उत्प्रेक्षा	(D) अनन्वय

प्रश्न क्र. 31 : खालील स्तंभ "अ" व "ब" मधून मराठी साहित्यिक व त्यांच्या साहित्यकृती यांचे योग्य पर्याय ओळखा.

स्तंभ "अ"		स्तंभ "ब"
1) गो.नी.दांडेकर	---	(अ) एरंडाचे गु-हाळ
2) चिं.वि.जोशी	---	(ब) पडघवली
3) दया पवार	---	(क) बलुतं
(A) 1-ब, 2-अ, 3-क		(B) 1-क, 2-ब, 3-अ
(C) 1-ब, 2-क, 3-अ		(D) 1-अ, 2-ब, 3-क

प्रश्न क्र. 32 : खालील स्तंभ "अ" व "ब" मधून मराठी साहित्यिक व त्यांची टोपण नांवे यांचे योग्य पर्याय ओळखा.

स्तंभ "अ"		स्तंभ "ब"
1) राम गणेश गडकरी	---	(अ) केशवकुमार
2) प्रल्हाद केशव अत्रे	---	(ब) गोविंदाग्रज
3) कृष्णाजी केशव दामले	---	(क) केशवसुत
(A) 1-क, 2-अ, 3-ब		(B) 1-ब, 2-अ, 3-क
(C) 1-क, 2-ब, 3-अ		(D) 1-अ, 2-ब, 3-क

प्रश्न क्र. 33 : खालील स्तंभ "अ" व "ब" मधून अलंकारिक शब्द व त्याचा अर्थ शोधून योग्य पर्याय ओळखा.

स्तंभ "अ"		स्तंभ "ब"
1) अळवावरचे लोणी	---	(अ) नकार
2) खडाष्टक	---	(ब) जोरदार भांडण
3) वाटाण्याच्या अक्षता	---	(क) फार काळ न टिकणारे
(A) 1-क, 2-अ, 3-ब		(B) 1-अ, 2-ब, 3-क
(C) 1-ब, 2-क, 3-अ		(D) 1-क, 2-ब, 3-अ

प्रश्न क्र. 34 : खालील स्तंभ "अ" व "ब" मधून शब्द समुह व त्याचा अर्थ शोधून योग्य पर्याय ओळखा.

स्तंभ "अ"		स्तंभ "ब"
1) आधी जन्मलेला	---	(अ) अमर
2) मागुन जन्मलेला	---	(ब) अग्रज
3) कधीही मरण नसणारा	---	(क) अनुज
(A) 1-ब, 2-क, 3-अ		(B) 1-ब, 2-अ, 3-क
(C) 1-अ, 2-क, 3-ब		(D) 1-क, 2-ब, 3-अ

प्रश्न क्र. 35 : खालील स्तंभ "अ" व "ब" मधून वाक्य व त्याचा प्रयोग शोधून योग्य पर्याय ओळखा.

स्तंभ "अ"

- 1) रामाने रावणास मारले.
- 2) रामने आंबा खाल्ला.
- 3) राम आंबा खातो.

स्तंभ "ब"

- (अ) कर्तरी
- (ब) कर्मणी
- (क) भावे

(A) 1-क, 2-ब, 3-अ	(B) 1-अ, 2-क, 3-ब
(C) 1-ब, 2-क, 3-अ	(D) 1-क, 2-अ, 3-ब

प्रश्न क्र. 36 : मराठी भाषेत एकूण व्यंजने किती?

(A) 48	(B) 12
(C) 34	(D) 36

प्रश्न क्र. 37 : खालीलपैकी अकर्मक क्रियापदाचे वाक्य कोणते?

(A) त्याने पुस्तक फाडले.	(B) तो बोबडा बोलतो.
(C) आजी गोष्ट सांगते.	(D) रमेशने दगड मारला.

प्रश्न क्र. 38 : "चर्पटपंजरी" या अलंकारिक शब्दाचा अर्थ कोणता?

(A) वायफळ बडबड	(B) अर्थहीन पाठांतर
(C) घोकंपट्टी	(D) खरडपट्टी काढणे

Q.No. 39 : Change the Voice.

America was discovered by Columbus.

(A) Columbus discovered	(B) America discovered by America.
(C) Columbus has been	(D) Hyperbole.
discovered America.

Q.No. 40 : Rewrite using one of the verb as 'gerunds'.

He impresses people. He has the knack.

(A) He has the knack of impressing people.	(B) People are impressed by his knack.
(C) He impresses people with knack.	(D) None of these.

- Q.No. 41 : Combine into a complex sentence.
He completed the last page of biography. He had to submit it to his publisher the next day.
- (A) He completed the last page of biography because he had to submit it to his publisher the next day.
(B) He completed the last page of biography as he had to submit it to his publisher the next day.
(C) He complete the last page of biography for submitting it to his publisher the next day.
(D) None of above.
- Q.No. 42 : Select the appropriate word from the given options having opposite meaning.
Transparent.
- (A) Obvious (B) Opaque
(C) Glassy (D) None of these.
- Q.No. 43 : State what the underlined preposition indicates.
My father has gone to Delhi to attend a conference.
- (A) Direction (B) Situation
(C) Place (D) Location
- Q.No. 44 : Rewrite using if.
Unless he gets the message, he will not come.
- (A) If he could not get the message, he will not come.
(B) If he unable to get the message, he will not come.
(C) If he does not get the message, he will not come.
(D) None of these.
- Q.No. 45 : Start sentence with the root.
Money is the root of all evil.
- (A) The root cause of all evil is money.
(B) Root of all evil is money.
(C) Money, which is the root of all evil.
(D) None of these.
- Q.No. 46 : Change the voice.
We need a lady receptionist-cum-telephone operator.
- (A) A lady receptionist-cum-telephone operator is needed by us.
(B) We need a lady receptionist having experience of telephone operator.
(C) A lady receptionist-cum-telephone operator is required by us.
(D) None of these.

- Q.No. 47 : Insert the right articles.
 bird in hand is worth two in bush.
- (A) The bird in hand is worth two in a bush.
 (B) An bird in the hand is worth two in the bush.
 (C) A bird in hand is worth two in the bush.
 (D) None of these.
- Q.No. 48 : Convert the following simple sentence to complex sentence containing an adjective Clause.
I saw a wounded bird.
- (A) I saw a bird that was wounded.
 (B) I saw a bird which was wounded.
 (C) I saw a bird who was wounded.
 (D) None of these.
- Q.No. 49 : Select the correct form of verb from the given options having the similar meaning. *Frail*.
- (A) Delicate. (B) Strong.
 (C) Tuff. (D) None of these.
- Q.No. 50 : Fill in the blanks with suitable preposition.
He spoke me urdu.
- (A) He spoke to me in urdu. (B) He spoke with me in urdu.
 (C) He spoke at me in urdu. (D) None of these.

व्यावसायिक परीक्षा

- Q.No.51 : On the basis of differences in soil & climate the Maharashtra state can be divided into different agroclimatic zones.
- (A) 6 (B) 8
 (C) 5 (D) 9
- Q.No.52 : may be defined as relative properties of various soil separates namely sand, silt & clay in given
- (A) soil texture (B) structure
 (C) soil depth (D) Soil horizon
- Q.No.53 : Soil separates having particle size 0.02 to 0.002 mm known as
- (A) coarse sand (B) fine sand
 (C) silt (D) clay

- Q.No.54 : Soil solution having pH value 4.5 indicates.
(A) Acidic (B) Alkaline
(C) Saline (D) Neural
- Q.No.55 : is the change of volume per unit change of soil water content.
(A) shrinkage ratio (B) plasticity index
(C) shrinkage limit (D) lower plastic limit
- Q.No.56 : refers to the process of downward entry of water in to the soil.
(A) percolation (B) infiltration
(C) max. water holding capacity (D) field capacity
- Q.No.57 : The process of transformation of solid rocks in to soil is known as
(A) soil formation (B) disintegrations
(C) weathering (D) soil genesis
- Q.No.58 : The principal agents take part in the process of weathering
(A) temperature (B) water
(C) plants/animal (D) all of above.
- Q.No.59 : The vertical section of a soil showing the various layers from the surface to unaffected parent material is
(A) soil layer (B) soil horizon
(C) soil profile (D) no of these
- Q.No.60 : can be defined as a presentation of the earth or part on plain surface.
(A) map (B) cadastral map
(C) top sheet (D) none of these
- Q.No.61 : Organic compounds are non-conductors of electricity because they
(A) Are insoluble in water (B) Do not form ions.
(C) have low melting point (D) form free radicals
- Q.No.62 : Soluble salt content of soil is determined by measuring its.
(A) Electrical conductivity (B) pH value
(C) Organic matter content (D) Sulphur content

- Q.No.63 : H₂O₂ is always stored in black bottle because ...
(A) It is highly unstable. (B) It's enthalpy of dissociation is high
(C) It undergoes auto oxidation on prolonged standing.
(D) None of these
- Q.No.64 : The compound used in gun powder is
(A) NaNO₃ (B) KNO₃
(C) LiNO₃ (D) Mg(NO)₂
- Q.No.65 : Dry ice is
(A) solid CO₂ (B) solid SO₂
(C) solid Br₂ (D) solid CO
- Q.No.66 : When NaCl is added to water
(A) Freezing point is raised (B) boiling point is depressed
(C) Freezing point does not change (D) boiling point is raised.
- Q.No.67 : During rusting of iron it gets
(A) oxidised (B) reduced
(C) oxidised and hydrated (D) hydrated
- Q.No.68 : Plants absorb from the soil
(A) capillary water (B) combine water
(C) hygroscopic water (D) gravitational water.
- Q.No.69 : Which one of the following can be assessed by using the following equation ?
$$X = \text{Economic Production} / \text{Biomass Production}$$

(A) Panicle emergence (B) Rate of flowering rate
(C) Harvest Index (D) Leaf production rate
- Q.No.70 : Which is not an inorganic matter in the following?
(A) Magnesium (B) Iron
(C) Fat (D) Iodine
- Q.No.71 : Which elements are useful in energy storage, transfer and bonding?
(A) N P K (B) N S P
(C) N K S (D) None of these
- Q.No.72 : Goal of extension education is -
(A) to promote income of the farmers. (B) to promote production of the crops.
(C) to promote new crops. (D) to promote scientific out-look.

- Q.No.73 : The major fungi that effect food-grains in storage are -
(A) mucor (B) rhizopus
(C) candida (D) aspergillus
- Q.No.74 : Which is not a natural factor affecting soil fertility?
(A) Topography (B) Soil age
(C) Air (D) Parent material
- Q.No.75 : In case of availability of two irrigations for wheat, at which critical stage crop should be irrigated?
(A) Tillering and flowering (B) Crown root initiation and milking stage p
(C) Crown root initiation and flowering (D) Late joint and dough stage
- Q.No.76 : High-yielding varieties of wheat were primarily developed by Indian scientist by crossing- breeding traditional varieties with
(A) American varieties (B) Mexican varieties
(C) European varieties (D) African varieties
- Q.No.77 : Which of the following is an example of kharif crop?
(A) Rice (B) Wheat
(C) Gram (D) Mustard
- Q.No.78 : Removal of stamens in an inter-sexual flower before they dehisce is called
(A) Protogyny (B) Protandry
(C) Inducing male (D) Emasculation sterility
- Q.No.79 : The study of fish culture is called
(A) Ophiology (B) Ichthyology
(C) Herpetology (D) Pisciculture
- Q.No.80 : Murrah is a high-yielding breed of
(A) cow (B) hen
(C) buffalo (D) sheep
- Q.No.81 : White Revolution is related to the increase in production of
(A) egg (B) wool
(C) milk (D) meat
- Q.No.82 : Who is called the "Father of White Revolution" in India?
(A) Hargobind Khorana (B) V. Kurian
(C) M.S. Swaminathan (D) P. K. Sethi

- Q.No.83 : Foot and Mouth Disease is a highly contagious disease almost exclusive to cattle, sheep, swine, goats, and other cloven-hoofed animals. It is caused by
(A) fungi (B) bacteria
(C) protozoa (D) Erys
- Q.No.84 : Anthrax is a serious disease of
(A) cattle (B) poultry
(C) fish (D) all of these
- Q.No.85 : Which of the following is the high milk yielding variety of cow?
(A) Jamunapari (B) Murrah
(C) Holstein (D) Kathiyabari
- Q.No.86 : Which of the following wavelength of light is absorbed maximum for photosynthesis?
(A) Red light (B) Blue light
(C) Green light (D) Yellow light
- Q.No.87 : The science concerned with vegetable culture is called
(A) floriculture (B) olericulture
(C) horticulture (D) agriculture
- Q.No.88 : Which of the following elements is almost non essential for plants?
(A) Ca (B) Mo
(C) Zn (D) Na
- Q.No.89 : Green manure plants used by farmers mainly belong to
(A) compositae (B) leguminosae
(C) solanaceae (D) poaceae
- Q.No.90 : The principal cereal crop of India is
(A) wheat (B) rice
(C) barley (D) sorghum

-: कच्चे टिप्पणीसाठी जागा :-

StudySite.org

-:- कच्चे टिपणासाठी जागा :-

StudySite.org